

UCHWAŁA NR XLII/417/2017
RADY MIASTA NOWEGO SĄCZA
z dnia 27 czerwca 2017 r.

*w sprawie przyjęcia „Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2020”*

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r., o samorządzie gminnym (tekst jednolity: Dz. U. z 2016 r., poz. 446 z późn. zm.) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (tekst jednolity: Dz. U. z 2015 r., poz. 1390) - na wniosek Prezydenta Miasta, Rada Miasta Nowego Sącza uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się „Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2020”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodniczący Rady Miasta
(-) *Michał Kądziołka*

Załącznik
do UCHWAŁY NR XLII/417/2017
RADY MIASTA NOWEGO SĄCZA
z dnia 27 czerwca 2017 r.

***Gminny Program
Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2017 - 2020***

SPIS TREŚCI

1. Wprowadzenie.....	3
1.1. Podstawa prawna Programu.....	3
1.2. Zadania Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	4
2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie.....	4
3. Przemoc w rodzinie w ujęciu ogólnopolskim i małopolskim.....	5
4. Analiza danych zastanych: położenie miasta, sytuacja demograficzna.....	6
5. Problemy społeczne występujące na terenie Miasta Nowego Sącza w ujęciu statystycznym.....	9
5.1. Problem bezrobocia.....	9
5.2. Problem alkoholowy.....	10
5.3. Pomoc społeczna - beneficjenci oraz przyczyny korzystania z pomocy.....	11
6. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w ujęciu instytucjonalnym.....	12
6.1. Analiza problemu przemocy w rodzinie na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	12
6.2. Analiza problemu przemocy w rodzinie na podstawie danych MOPS - Punkt Wsparcia i Konsultacji dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.....	13
6.3. Analiza problemu przemocy w rodzinie na podstawie danych Prokuratury Rejonowej w Nowym Sączu.....	14
6.4. Analiza problemu przemocy w rodzinie na podstawie danych Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu.....	14
6.5. Analiza problemu przemocy w rodzinie na podstawie danych Sądeckiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu.....	15
6.6. Analiza problemu przemocy w rodzinie na podstawie danych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	15
6.7. Działania podejmowane przez przedstawicieli oświaty w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.....	17
7. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie Miasta Nowego Sącza w ujęciu przeprowadzonych badań.....	17
7.1. Metodologia badania - wybrane aspekty.....	17
7.2. Podsumowanie badań analitycznych problemu przemocy w rodzinie.....	19
8. Analiza SWOT.....	19
9. Cele, zadania, podmioty realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.....	21
10. Adresaci Programu.....	25
11. Realizatorzy Programu.....	25
12. Przewidywane efekty realizacji Programu.....	25
13. Finansowanie Programu.....	26
14. Monitoring i ewaluacja Programu.....	26

1. Wprowadzenie

Rodzina to podstawowa komórka społeczna która kształtuje człowieka, przygotowuje go do życia w społeczeństwie. Spełnia zatem najważniejsze w życiu każdego człowieka funkcje, zaspakajając potrzebę bezpieczeństwa, miłości, ucząc wzajemnego do siebie szacunku. Przekazuje ponadto obowiązujące w społeczeństwie normy, wartości oraz wzorce zachowań. Nie zawsze jednak powyższe staje się normą. Kiedy zachwiane zostają: poczucie bezpieczeństwa, miłość i wzajemny do siebie szacunek - pojawia się strach, niepewność, upokorzenie a w ślad za nimi alkohol, przemoc, ból i cierpienie. Rodzina wówczas przechodzi kryzys i staje się źródłem traumatycznych przeżyć do których może dołączyć też przemoc.

Przemoc dotyka rodziny o różnym statusie społeczno-ekonomicznym. Występuje nie tylko w rodzinach z tzw. marginesu społecznego, ale także w rodzinach dobrze sytuowanych o wysokim statusie społecznym. Nadrzędnym i długofalowym celem polityki społecznej państwa staje się zatem ochrona rodziny przed zagrożeniami zewnętrznymi i wewnętrznymi, a zwłaszcza przed przemocą ze strony najbliższych oraz stworzenie jej warunków do pełnego i prawidłowego rozwoju.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada na samorządy terytorialne obowiązek tworzenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wskazuje zadania do realizacji oraz określa sposób postępowania z osobą doznającą przemocy i jej sprawcą.

Program adresowany do osób doświadczających przemocy w rodzinie, sprawców oraz świadków przemocy został oparty na interdyscyplinarnej pracy specjalistów wywodzących się z instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Budowanie jednolitego gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest procesem żmudnym i długotrwałym, ze względu na złożoność problemów jak również ilość podmiotów zaangażowanych w jego realizację. Tylko dobrze zorganizowana interdyscyplinarna praca wszystkich jednostek i osób odpowiedzialnych za realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie może przynieść zakładane efekty.

Program zawiera podstawy prawne działania, charakterystykę zjawiska przemocy w rodzinie oraz zadania do zrealizowania. Uwzględnia monitoring i ewaluację, do czego posłużą wskaźniki. Program wymienia także adresatów i podmioty odpowiedzialne za jego realizację. Punktem wyjścia do opracowania niniejszego Programu stała się diagnoza problemu przemocy na terenie Miasta Nowego Sącza opracowana w 2017 roku na zlecenie Urzędu Miasta w Nowym Sączu.

1.1. Podstawa prawna Programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2020 realizowany będzie na podstawie obowiązujących aktów prawnych:

- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r., o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r., poz. 930 j.t.).
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r., o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r., Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.).
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r., w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. Nr 209, poz. 1245 ze zm.).

Program jest spójny z Programami:

- Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020 przyjęty Uchwałą Nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r., (MP. 2014. poz. 445).
- Małopolskim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do 2020 r., (Załącznik do Uchwały nr 1408/15 Zarządu Województwa Małopolskiego z dnia 20 października 2015 r.).
- Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Miasta Nowego Sącza na rok 2017 przyjęty Uchwałą Nr XXXIII/346/2016 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 29 grudnia 2016 r.
- Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Nowego Sącza na lata 2016 - 2022 przyjęta Uchwałą Nr XXVII/293/2016 Rady Miasta Nowego Sącza z dnia 13 września 2016 r.

1.2. Zadania Gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie określa następujące zadania dla samorządu gminnego:

1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez działania służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
4. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

2. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Rodziny dotknięte przemocą pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co jest podstawą do udzielania im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym. Przemoc w rodzinie jest jednym z podstawowych zagrożeń zarówno dla rodzin rozumianych jako instytucja, podlegająca ochronie i opiece państwa, jak i dla ich poszczególnych członków.

Przemoc może przyjmować formy:

- **Przemoc fizyczna** - celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub też groźba uszkodzenia ciała. Może ona przybierać postać m.in. popychania, szarpania, bicia. Jest to niezwykle niebezpieczna forma przemocy, gdyż najczęściej zostawia ślady w postaci obrażeń, które mogą doprowadzić nawet do śmierci ofiary.
- **Przemoc psychiczna** - naruszanie godności osobistej. To m.in. powtarzające się poniżanie, ośmieszanie, manipulowanie, brak wsparcia, uwagi, wymagania i oczekiwania, którym nie można sprostać, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi. Jedną z form przemocy psychicznej jest nadopiekuńczość, przejawiająca się w dążeniu do ograniczenia samodzielności poszczególnych członków rodziny w różnych obszarach życia społecznego.

- **Zaniedbanie** – przyjmuje postać ciągłego niezaspokojenia podstawowych potrzeb biologicznych oraz psychicznych członków rodziny przez sprawujących nad nimi opiekę bliskich. Ten rodzaj przemocy może mieć formę niedożywiania dzieci, niewłaściwej opieki nad osobami starszymi, a także lekceważenia emocjonalnego, psychicznego oraz wiązać się z nieokazywaniem uczuć.
- **Przemoc ekonomiczna** - odmawianie lub ograniczanie dostępu do wspólnych środków finansowych lub odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie bądź ograniczenie podjęcia pracy zarobkowej, także niszczenie przedmiotów.
- **Przemoc seksualna** - zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew woli osoby doznającej przemocy. To m.in. zmuszanie do oglądania filmów pornograficznych, dotykanie wbrew woli w miejscach intymnych, zmuszanie do prostytucji, zachowań seksualnych z udziałem osób trzecich.

Charakterystyka przemocy w rodzinie:

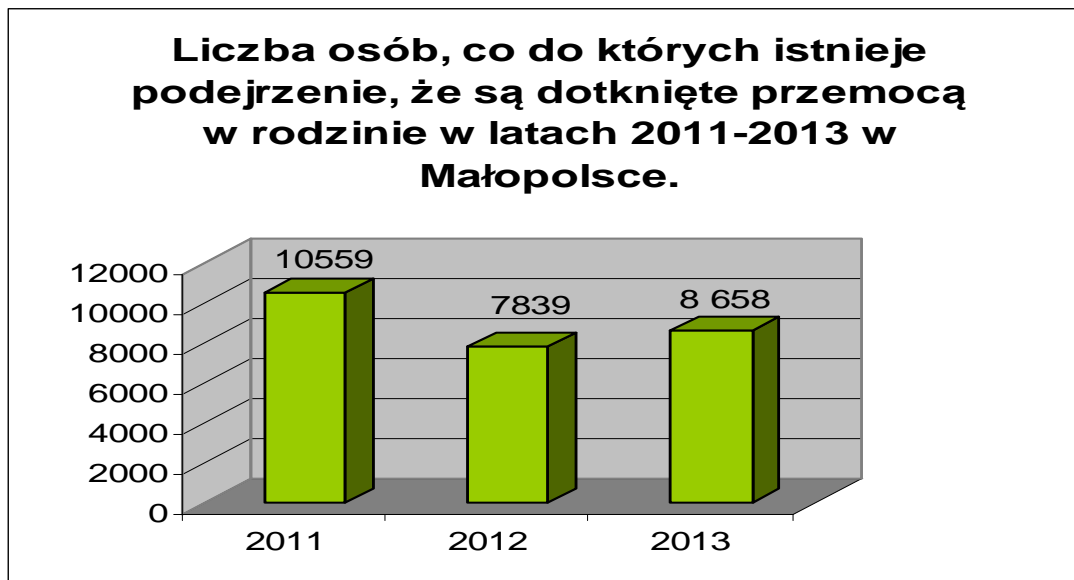
- Jest intencjonalna, tzn. jest zamierzonym, celowym działaniem człowieka,
- Jest nakierowana na kontrolowanie i podporządkowanie ofiary,
- Odbywa się w warunkach nierównowagi sił - sprawca ma i wykorzystuje przewagę nad ofiarą,
- Prowadzi do naruszenia podstawowych praw i wolności ofiary.

3. Przemoc w rodzinie w ujęciu ogólnopolskim i małopolskim

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zobowiązała Radę Ministrów do przyjęcia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a na Ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego nałożyła zadania związane z monitorowaniem realizacji Programu. Zadaniem Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Małopolskiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest tworzenie warunków do skutecznego funkcjonowania systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Głównym zadaniem Państwa jest ochrona rodziny przed zagrożeniami płynącymi z zewnątrz, zwłaszcza przed przemocą doświadczaną od osób najbliższych.

Samorząd Województwa Małopolskiego od lat prowadzi działania zmierzające do ograniczenia skali zjawiska przemocy w rodzinie w Małopolsce, w szczególności poprzez inicjowanie i wdrażanie rozwiązań interdyscyplinarnych i systemowych oraz integrację środowiska osób i instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy w rodzinie. Z badań prowadzonych dla potrzeb Programów wynika, że statystycznie większość ofiar przemocy w rodzinie stanowią kobiety, a w dalszej kolejności małoletni, osoby starsze oraz osoby niepełnosprawne.

W obydwu Programach, tak Krajowym jak i Małopolskim jako przyczyny stosowania przemocy w rodzinie wskazuje się na normy społeczne i kulturowe. Od wieków istniało w społeczeństwie przyzwolenie na stosowanie przemocy wobec najbliższych, w szczególności wobec kobiet i dzieci. Badania wskazują też, że niebagatelny wpływ na występowanie przemocy w rodzinie ma dziedziczenie wzorca przemocy z rodziny pochodzenia, np. dzieci wychowujące się w rodzinach z problemami przemocy przyswajają sobie zachowania dorosłych.

Źródło: Dane przedstawione w Małopolskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do 2020 r.

Kolejnym elementem mającym wpływ na stosowanie przemocy w rodzinie jest nadużywanie alkoholu. Alkohol osłabia kontrole nad zachowaniem oraz zwiększa prawdopodobieństwo reagowania złością i gniewem. Niemniej uzależnienie od alkoholu nikogo nie zwalnia od odpowiedzialności za własne czyny i nie usprawiedliwia przemocy wobec innych, zwłaszcza członków rodziny.

Tab. Nr 1. Statystyka osób stosujących przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu

		2011	2012	2013
Odsetek osób będących pod wpływem alkoholu w ogólnej liczbie osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w latach 2011 - 2013	w kraju	63%	61%	61%
	w Małopolsce	57%	49%	49%

Źródło: Dane przedstawione w Małopolskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie do 2020 r.

Profilaktyka i edukacja społeczna, ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, oddziaływania na osoby stosujące przemoc w rodzinie, podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, to cele strategiczne oraz główne kierunki działań podejmowane w Krajowym jak również Małopolskim Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

4. Analiza danych zastanych: położenie miasta, sytuacja demograficzna

Nowy Sącz to miasto na prawach powiatu, usytuowane w województwie małopolskim, w Kotlinie Sądeckiej. Jest to trzecie pod względem liczby mieszkańców miasto w województwie. Miasto zajmuje powierzchnię 58 km², co stanowi 0,4 % powierzchni województwa małopolskiego. Dla mieszkańców powiatu nowosądeckiego a także części powiatów limanowskiego i gorlickiego, jest centrum usług publicznych z zakresu administracji samorządowej, rządowej, sądowniczej, skarbowej, także oświaty, ochrony zdrowia, kultury i sportu. Jest głównym ośrodkiem zatrudnienia oraz przedsiębiorczości, zwłaszcza w obszarze usług i handlu. Zgodnie z obowiązującym Statutem Nowego Sącza miasto dzieli się na 25 osiedli (mapa nr 1).

Miasto Nowy Sącz zamieszkuje ok. 83582 mieszkańców i mieszkankę, z czego 53,5 % stanowią kobiety, a 46,5 % mężczyźni. Analizując liczbę ludności z perspektywy czasu można zauważyć, iż przybiera ona postać sinusoidy - rośnie w latach nieparzystych, zaś zmniejsza się w latach parzystych.

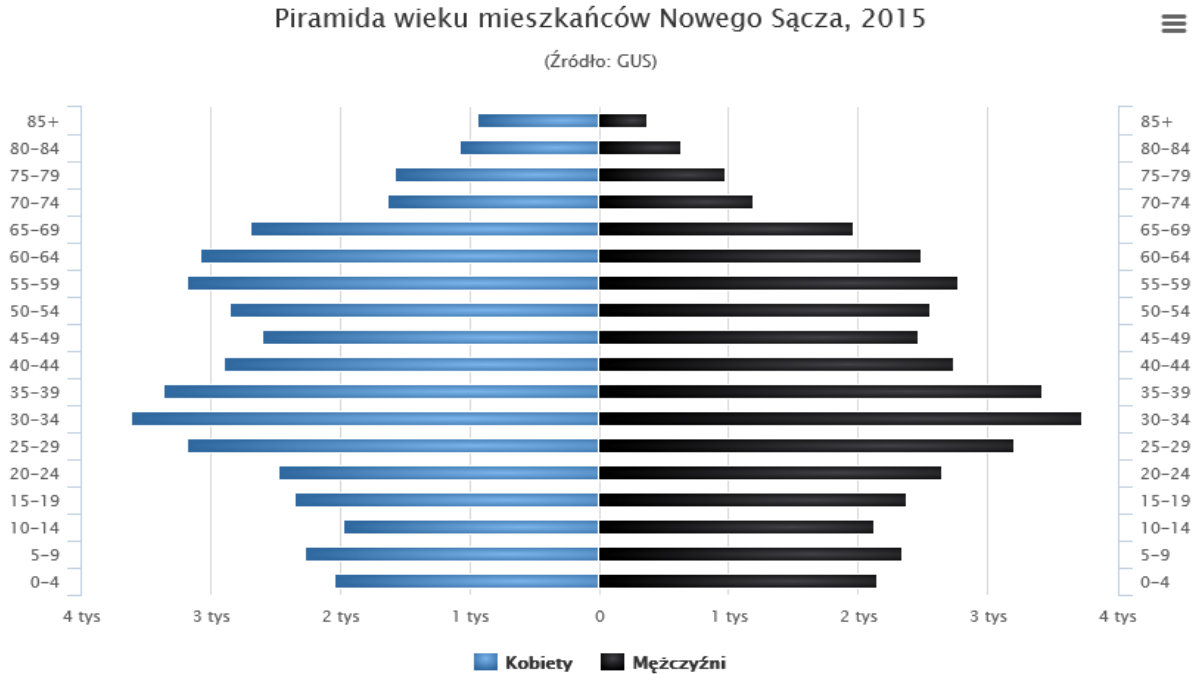
Tab. Nr 2. Liczba ludności miasta Nowy Sącz

	2013	2014	2015	2016
Liczba ludności	83943	83858	83903	83582

Rozkład liczebności mieszkańców przedstawia poniższa piramida wieku. Pokazuje ona, iż mniej więcej do 45 roku życia liczba kobiet i mężczyzn jest bardzo podobna, zaś po 50. roku życia wzrasta liczba kobiet, zaś spada liczba mężczyzn.

Analizując sytuację demograficzną Nowego Sącza należy również zwrócić uwagę na strukturę mieszkańców w podziale na wiek. W roku 2015 ludność w wieku nieprodukcyjnym stanowiła 37,9 % ludności miasta. Obywatele wieku produkcyjnego (przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się osoby zdolne do pracy, znajdujące się w wieku 18 - 64 lata w przypadku mężczyzn oraz 18 - 59 w przypadku kobiet) stanowili 62,1 % ludności miasta. Porównując dane z roku 2015 do danych z lat 2014 i 2013 można zauważyć, iż wzrosła liczba osób w wieku poprodukcyjnym, maleje natomiast liczba osób znajdujących się w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym.

Wyk. 1. Piramida wieku mieszkańców Nowego Sącza na rok 2015

Tab. Nr 3. Liczba ludności Miasta Nowy Sącz w podziale na wiek:

Ludność w % ogółu ludności w wieku:	2013	2014	2015	2016
Przedprodukcyjnym	19,0	18,9	18,7	18,8
Produkcyjnym	63,0	62,6	62,1	61,8
Poprodukcyjnym	18,0	18,5	19,2	19,9

Współczynnik obciążenia demograficznego to stosunek ludności w wieku nieprodukcyjnym do liczebności wieku produkcyjnego. W przypadku Miasta Nowy Sącz wskaźnik ten od roku 2013 do roku 2016 systematycznie rośnie, co wskazuje na fakt, iż z roku na rok wzrasta liczba osób znajdujących się w wieku poprodukcyjnym. Świadczy to o starzeniu się społeczności Miasta Nowy Sącz.

Tab. Nr 4. Współczynnik obciążenia demograficznego:

	2013	2014	2015	2016
Miasto Nowy Sącz	0,588	0,598	0,611	0,627

Dynamika liczby ludności Nowego Sącza wykazuje w ostatnich latach tendencję spadkową. Na stan i strukturę ludności decydujący wpływ mają zjawiska demograficzne, określane jako ruch naturalny. Zalicza się do nich m.in. urodzenia i zgony, a także małżeństwa i rozwody oraz migracje. Na przestrzeni ostatnich lat w Nowym Sączu zaobserwowano spadającą liczbę urodzeń. W 2014 r., tendencja ta została zahamowana, gdyż w mieście urodziło się 841 dzieci, tj. zaledwie o 1 dziecko mniej niż przed rokiem, a liczba urodzeń żywych na 1000 ludności wyniosła 10,0. Natomiast analizując 2014 r., zmarło 695 mieszkańców Nowego Sącza. Liczba zgonów była o 9,3 % niższa niż w roku poprzednim. Współczynnik umieralności wyniósł 8,3 ‰ wobec 9,1‰ w 2013 r. W 2014 r., w Nowym Sączu po raz kolejny odnotowano dodatni przyrost naturalny, a przewaga urodzeń nad zgonami zwiększyła się w porównaniu z poprzednim rokiem, sięgając 146 osób. Współczynnik dynamiki demograficznej, określający liczbę urodzeń przypadającą na jeden zgon, wyniósł w 2014 r., w Nowym Sączu 1,2, co oznacza 6 urodzeń na każde 5 zgonów. Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym bezpośredni wpływ na liczbę ludności na danym obszarze są migracje, których wielkość i kierunki zależą w dużej mierze od sytuacji społeczno-gospodarczej miasta. Saldo migracji stałej w Nowym Sączu wyniosło minus 194 osoby, czyli o tyle liczba wyjeżdżających na stałe przewyższała liczbę przybywających do miasta na pobyt stały. Jednak porównując te dane do roku 2013 saldo migracji uległo zmniejszeniu.

5. Problemy społeczne występujące na terenie Miasta Nowego Sącza w ujęciu statystycznym

5.1. Problem bezrobocia

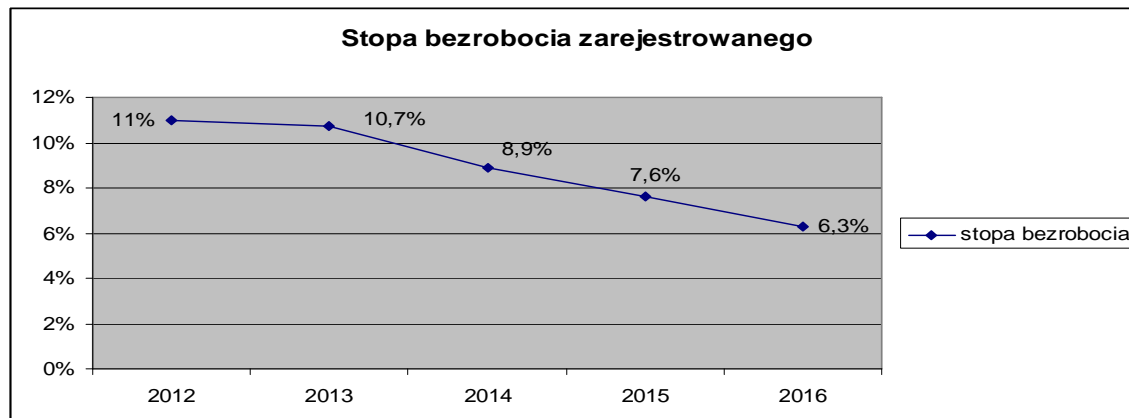
W 2016 roku w Mieście Nowy Sącz było 2877 osób bezrobotnych. Osobami bezrobotnymi były w głównej mierze kobiety (54,7 %). Zarejestrowane osoby bez pracy w wieku poniżej 25 lat stanowiły 10,6 % ogółu osób bezrobotnych. Dodatkowo osoby pozostające bez zatrudnienia dłużej niż rok stanowiły 21,0 % ogółu osób bezrobotnych.

Tab. Nr 5. Wybrane dane o rynku pracy w 2016 r.

	Miasto
Bezrobotni zarejestrowani	2877
Udział bezrobotnych zarejestrowanych kobiet w %	54,7
Udział bezrobotnych zarejestrowanych poniżej 25. roku życia w %	10,6
Udział bezrobotnych zarejestrowanych pozostających bez pracy dłużej niż 1. rok w %	21,0

Z zebranego materiału analitycznego wynika, iż stopa bezrobocia w mieście Nowy Sącz od roku 2012 systematycznie ulega zmniejszeniu (z 11 % w roku 2012 do 6,3 % w roku 2016).

Wyk. 2. Stopa bezrobocia zarejestrowanego w Urzędzie Pracy w Nowym Sączu

Przyglądając się strukturze bezrobocia ze względu na poziom wykształcenia można zauważyć, iż w przypadku mężczyzn najbardziej liczną grupę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz policealnym i średnim zawodowym. Natomiast najmniejszą grupę osób bezrobotnych stanowią mężczyźni z wykształceniem ogólnokształcącym i wyższym. W przypadku kobiet najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowią osoby z wykształceniem policealnym średnim zawodowym oraz zasadniczym zawodowym. Najmniejsza grupa bezrobotnych kobiet posiada wykształcenie gimnazjalne i niższe.

5.2. Problem alkoholowy

Miasto realizuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach tego Programu podejmowane są działania ukierunkowane na grupy osób uzależnionych od alkoholu i ich rodziny, jak i te, które zmierzają do zmniejszania rozmiarów i dotkliwości problemów, jakie niesie ze sobą nadużywanie alkoholu.

W Nowym Sączu placówką, która prowadzi terapię uzależnionych od alkoholu i innych środków psychoaktywnych, a także terapię uzależnień od hazardu jest Ośrodek Profilaktyki i Terapii Uzależnień.

Z usług Poradni Leczenia Uzależnień w roku 2015 skorzystało łącznie 340 osób, w tym 201 osób uzależnionych od alkoholu, 39 osób uzależnionych od środków psychoaktywnych oraz 14 osób uzależnionych od hazardu. W poradni zarejestrowane były również 82 osoby współuzależnione.

Tab. Nr 6. Liczba osób zarejestrowanych w Poradni Terapii Uzależnień dla osób dorosłych z terenu Miasta Nowego Sącza (stan na 31 grudnia 2015 r.).

	Liczba osób
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	201
Liczba osób z rozpoznaniem innych uzależnień od środków psychoaktywnych	39
Liczba osób uzależnionych od hazardu	14
Liczba osób współuzależnionych i DDA	82
Liczba osób bez ustalonego rozpoznania	5

Z usług Poradni Leczenia Uzależnień korzystają również osoby nieletnie. W roku 2015 liczba osób nieletnich zarejestrowanych w Ośrodku wynosiła 79, w tym 4 osoby uzależnione od alkoholu, 11 osób uzależnionych od innych środków psychoaktywnych oraz 3 osoby uzależnione od hazardu. Z usług poradni korzystało również 50 osób współuzależnionych.

Tab. Nr 7. Liczba osób zarejestrowanych w Poradni Terapii Uzależnień dla dzieci i młodzieży z terenu Miasta Nowego Sącza (stan na 31 grudnia 2015 r.).

	Liczba osób
Liczba osób uzależnionych od alkoholu	4
Liczba osób z rozpoznaniem innych uzależnień od środków psychoaktywnych	11
Liczba osób uzależnionych od hazardu	3
Liczba osób współuzależnionych	50
Liczba osób bez ustalonego rozpoznania	11

Osoby uzależnione od alkoholu stanowią jedną z grup dysfunkcyjnych objętych pomocą Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W 2016 r., wsparciem i pomocą MOPS objętych zostało 127 rodzin z problemem alkoholowym w których zamieszkuje 326 osób.

5.3. Pomoc społeczna - beneficjenci oraz przyczyny korzystania z pomocy

W roku 2016 z pomocy oferowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej korzystało 3279 osób, tj. 2230 rodzin. Analizując dane z roku 2013 oraz 2016 można zauważyć spadek liczby rodzin oraz osób objętych pomocą społeczną. Jak wynika z danych MOPS w 2016 r., głównym powodem przyznania pomocy była długotrwała lub ciężka choroba - z tej przyczyny 1471 rodzin uzyskało wsparcie w ramach ustawy o pomocy społecznej. Wśród rodzin ubiegających się o pomoc, ubóstwo pozostawało jednym z głównych powodów korzystania ze wsparcia MOPS - z tej przyczyny pomoc i wsparcie otrzymało 1313 rodzin. Kolejnym powodem przyznania pomocy była niepełnosprawność, bezrobocie, bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, wielodzietność oraz alkoholizm. 81 rodzin w 2015 roku skorzystało ze wsparcia MOPS z powodu występowania przemocy w rodzinie, a w 2016 roku było to 30 rodzin.

Tab. Nr 8. Beneficjenci pomocy społecznej w latach 2013 - 2016

	2013	2014	2015	2016
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	4032	3694	3478	3279
Liczba rodzin	2555	2367	2256	2230
Udział procentowy osób w rodzinach objętych pomocą społeczną w ogólnej liczbie ludności miasta	8,05 %	7,29 %	6,79 %	3,92 %

Tab. Nr 9. Przyczyny korzystania z pomocy społecznej w 2014 - 2016 r.

	Liczba rodzin 2014	Liczba rodzin 2015	Liczba rodzin 2016
Ubóstwo	1385	1389	1313
Bezrobocie	1321	1207	1065
Niepełnosprawność	1169	1284	1131
Długotrwała lub ciężka choroba	1514	1578	1471
Bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych	803	810	670

Wielodzietność	269	250	214
Przemoc w rodzinie	39	81	30
Alkoholizm	116	156	127

Źródło: Opracowanie własne - dane Miejskiego Ośrodka pomocy Społecznej w Nowym Sączu

6. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w ujęciu instytucjonalnym

W Nowym Sączu funkcjonują instytucje, których celem jest pomoc mieszkańcom w przypadku spersonalizowanych problemów. Na potrzeby diagnozy problemu przemocy w rodzinie zebrano dane zastane z instytucji i podmiotów działających na terenie miasta: Zespołu Interdyscyplinarnego, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Prokuratury Rejonowej w Nowym Sączu, Oświaty, Sądeckiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu.

6.1. Analiza problemu przemocy w rodzinie na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zespół Interdyscyplinarny powołany Zarządzeniem Nr 452/2010 z dnia 24 listopada 2010 roku przez Prezydenta Miasta Nowego Sącza działający na podstawie Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie złożony jest z 15 członków - przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowej oraz kuratora sądowego. Zespół Interdyscyplinarny powołuje do Grupy Roboczej specjalistów spośród w/w podmiotów. W 2016 r., roku zostało utworzonych 142 grupy robocze, zaś procedurą „Niebieskiej Karty” zostało objętych 184 rodzin, tj. o jedną rodzinę więcej niż w roku 2015 oraz o 13 mniej niż w 2014 roku.

Tab. Nr 10. Liczba rodzin objętych pracą grup roboczych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie

	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Liczba rodzin	197	183	184

W 2016 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 168 Niebieskich Kart, w tym 160 sporządzonych przez funkcjonariuszy Policji, 7 przez pracowników pomocy społecznej, 1 przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Sporządzone Niebieskie Karty najczęściej związane były z przemocą psychiczną (163), fizyczną (135), seksualną (9) oraz inną formą przemocy (107).

Tab. Nr 11. Statystyka procedury Niebieskiej Karty na przestrzeni lat 2013 - 2016

	2013	2014	2015	2016
Liczba sporządzonych NK przez Policję	178	123	112	160
Liczba sporządzonych NK przez PS	4	4	4	7
Liczba sporządzonych NK przez KRPA	0	0	2	1
Liczba sporządzonych NK przez oświatę	1	1	0	0
Liczba sporządzonych NK przez służbę zdrowia	0	0	0	0
Liczba NK dotyczących fizycznej formy przemocy	132	98	92	135
Liczba NK dotyczących psychicznej formy przemocy	167	126	114	163
Liczba NK dotyczących seksualnej formy przemocy	14	12	6	9

Liczba NK dotyczących innej formy przemocy	127	90	76	107
Liczba NK, w których sprawca był pod wpływem alkoholu	71	52	56	76
Liczba zakończonych procedur NK w wyniku ustalenia przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy	106	65	60	79
Liczba zakończonych procedur NK w wyniku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	72	59	73	93

Z analizy danych zawartych w Kartach wynika, iż w 2016 r., przemocą w rodzinie zostało dotkniętych 133 kobiety oraz 25 mężczyzn. Dzieci jako osoby, wobec których występuje podejrzenie, że są krzywdzone w rodzinie, zostały wskazane w 14 Niebieskich Kartach. Można zauważyć, iż zarówno liczba kobiet, jak i mężczyzn oraz dzieci doświadczających przemocy w rodzinie uległa zwiększeniu (w porównaniu do roku 2014). Natomiast w 2016 roku przemoc stosowało 141 mężczyzn oraz 30 kobiet. Tutaj również można zauważyć wzrost w stosunku do roku 2014.

Tab. Nr 12. Statystyka osób objętych procedurą Niebieskiej Karty na przestrzeni lat 2013 - 2016

	2013	2014	2015	2016
Liczba kobiet doświadczających przemocy	158	113	102	133
Liczba mężczyzn doświadczających przemocy	19	11	17	25
Liczba nieletnich doświadczających przemocy	4	4	6	14
Liczba mężczyzn stosujących przemoc	167	113	101	141
Liczba kobiet stosujących przemoc	14	15	18	30

6.2. Analiza problemu przemocy w rodzinie na podstawie danych MOPS - Punkt Wsparcia i Konsultacji dla Ofiar Przemocy w Rodzinie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu prowadzi Punkt Wsparcia i Konsultacji dla Ofiar Przemocy w Rodzinie. Specjaliści z dziedziny przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielają bezpłatnych konsultacji i porad: prawnych, psychologicznych, socjalnych i zawodowych. Z oferty Punktu skorzystało ogółem w 2016 r., 187 osób, w tym porad prawnych udzielono 87 osobom, z porad psychologicznych skorzystało 79 osób, porad socjalnych udzielono 25 osobom, zaś z poradnictwa rodzinnego i zawodowego skorzystało 11 osób. Ponadto dla kobiet, ofiar przemocy w rodzinie zorganizowano grupę wsparcia.

Tab. Nr 13. Punkt Wsparcia i Konsultacji MOPS - osoby doświadczające przemocy w rodzinie korzystające z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego

	Liczba osób 2014	Liczba osób 2015	Liczba osób 2016
Poradnictwo prawne	159	118	87
Poradnictwo psychologiczne	95	97	79
Poradnictwo socjalne	16	15	25
Poradnictwo rodzinno-zawodowe	0	15	11

6.3. Analiza problemu przemocy w rodzinie na postawie danych Prokuratury Rejonowej w Nowym Sączu

Z danych Prokuratury Rejonowej w Nowym Sączu wynika, iż w roku 2016 najczęściej wnoszono sprawy z artykułu 207 § 1 kk („Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”). Z tego tytułu wniesiono 192 sprawy oraz wszczęto 134 postępowania. Wśród osób podejrzanych były 4 kobiety oraz 97 mężczyzn. Za osoby pokrzywdzone uznano 187 kobiet, 40 mężczyzn oraz 45 nieletnich.

Ponadto do Prokuratury Rejonowej zgłaszano sprawy przemocy w rodzinie z powodu:

- Art. 190 kk („Kto grozi innej osobie popełnieniem przestępstwa na jej szkodę lub szkodę osoby najbliższej, jeżeli groźba wzbudza w zagrożonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2”) zgłoszono 18 spraw, zaś wszczęto 11 postępowań. Głównymi podejrzаныmi z tego artykułu byli mężczyźni, zaś pokrzywdzonymi kobiety.
- Art. 190a § 1 kk („Kto przez uporczywe nękanie innej osoby lub osoby jej najbliższej wzbudza u niej uzasadnione okolicznościami poczucie zagrożenia lub istotnie narusza jej prywatność, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3”) wniesiono 15 spraw oraz wszczęto 6 postępowań. Osobami podejrzаныmi z tego artykułu byli mężczyźni, zaś osobami pokrzywdzonymi: 3 kobiety, 2 mężczyzn oraz jedno dziecko.
- Art. 197 § 1 kk („Kto przemocą, groźbą bezprawną lub podstępem doprowadza inną osobę do obcowania płciowego, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12”) wniesiono 9 spraw oraz wszczęto 9 postępowań. Osobami podejrzаныmi byli tylko mężczyźni, zaś pokrzywdzonymi 4 kobiety oraz dziecko.
- Art. 200 § 1 kk („Kto obcuje płciowo z małoletnim poniżej lat 15 lub dopuszcza się wobec takiej osoby innej czynności seksualnej lub doprowadza ją do poddania się takim czynnościom albo do ich wykonania, podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12”) wniesiono 3 sprawy, a także wszczęto 3 postępowania.

6.4. Analiza problemu przemocy w rodzinie na postawie danych Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu

Z danych Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu wynika, że wszystkie interwencje związane z przemocą w rodzinie są pod szczególnym nadzorem od momentu powzięcia informacji o takim zdarzeniu. W wielu przypadkach sprawca przemocy jest natychmiast izolowany, sporządzana jest „Niebieska Karta”, osoby pokrzywdzone obejmowane są pomocą ze strony dzielnicowego współpracującego z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sądeckim Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej oraz Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Policjanci KMP w Nowym Sączu w 2016 r., przeprowadzili 536 interwencji domowych a w 160 przypadkach wdrożyli procedurę „Niebieskiej Karty”. Porównując liczbę interwencji w 2016 r., do adekwatnych działań podejmowanych w latach 2014 i 2015 obserwujemy ciągły ich wzrost. Ponadto porównując liczbę wdrożonych procedur „Niebieskiej Karty” w 2016 r., z rokiem 2014 zauważamy ich wzrost o 12 zainicjowanych procedur.

Tab. Nr 14. Statystyka policyjna dotycząca interwencji i wdrożonych procedur „Niebieskiej Karty” w latach 2014 - 2016

	2014	2015	2016
Liczba interwencji domowych	259	391	536
Liczba wdrożonych procedur „Niebieskiej Karty”	148	135	160

Źródło: Opracowanie własne - dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Nowym Sączu

6.5. Analiza problemu przemocy w rodzinie na podstawie danych Sądeckiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Nowym Sączu

Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej prowadzi liczne działania mające na celu pomoc osobom/rodzinom uwikłanym w przemoc. Są to: porady telefoniczne, bezpośredni kontakt z osobą doświadczającą przemocy, zapewnienie schronienia, pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne i socjalne a także grupy wsparcia. Szczegółowe dane dotyczące działalności Ośrodka przedstawia tabela nr 15.

Tab. Nr 15. Dane statystyczne dotyczące udzielonej specjalistycznej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie będącymi mieszkańcami Miasta Nowy Sącz w Sądeckim Ośrodku Interwencji Kryzysowej

ROK	Liczba udzielonych porad (m.in. psychologicznych, prawnych, socjalnych) dla ofiar przemocy	Liczba osób korzystających	Ilość kontaktów na grupie wsparcia dla kobiet ofiar przemocy	HOSTEL
2014	210	120	15	20 osób w tym 6 os. dorosłych i 14 dzieci
2015	319	112	14	11 osób w tym 3 os. dorosłe i 8 dzieci
2016	382	129	12	14 osób w tym 5 os. dorosłe i 9 dzieci
2017(I-V)	97	62	5	4 osoby w tym 2 os. dorosłe i 2 dzieci

6.6. Analiza problemu przemocy w rodzinie na podstawie danych Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

W 2015 roku do KRPA wpłynęło 130 zgłoszeń o osobach nadużywających alkoholu, zaś w roku 2016 - 105 zgłoszeń. Każdorazowo osoby te były wzywane na rozmowę do siedziby KRPA. W sprawach tych osób podejmowano działania mające na celu pełne rozeznanie ich sytuacji w aspekcie problemu alkoholowego. Informacje o osobach nadużywających alkoholu pochodziły w głównej mierze z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Sączu jak również z Komendy Miejskiej Policji w Nowym Sączu oraz od kuratorów sądowych. W sytuacji, gdy osoba zgłoszona nie godzi się na zaproponowany kontakt z placówką leczniczą - przypadek kierowany jest do rozpoznania przez biegłych (lekarz, psycholog) w dziedzinie uzależnienia od alkoholu. Ich opinia decyduje, czy sprawa

danej osoby zostanie skierowana do postępowania sądowego. W 2015 r., członkowie KRPA wzięli udział w 212 spotkaniach grup roboczych dotyczących procedury „Niebieskiej Karty” odbywających się w MOPS w Nowym Sączu.

Tab. Nr 16. Zgłoszenia osób nadużywających alkohol do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Nowym Sączu

	2014	2015	2016
MOPS	28 (7 osób w zw. z przemocą)	45 (33 osoby w zw. z przemocą)	42 (32 osoby w zw. z przemocą)
SOIK	1	4	1
Prokuratura Rejonowa	18	6	3
Kuratorzy Sądowi	6	13	12
Policja	11	9	21
DPS	-	-	-
Indywidualne	42	53	26
Inne: Komisje	1	-	-

Na podstawie danych zawartych w powyższej tabeli, można stwierdzić, że problem przemocy w rodzinie jest ściśle związany z nadużywaniem alkoholu przez osoby stosujące przemoc.

6.7. Działania podejmowane przez przedstawicieli oświaty w ramach procedury „Niebieskiej Karty”

Przedstawiciele oświaty biorą czynny udział w pracach grup roboczych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Na posiedzeniach powołanych grup diagnozowana jest sytuacja i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci. Ponadto pedagodzy szkolni uczestniczący w pracach grupy roboczej udzielają kompleksowej informacji osobom uwikłanym w przemoc w rodzinie co do możliwości skorzystania z pomocy prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodziny przez instytucje udzielające specjalistycznej pomocy. W placówkach oświatowych zainicjowano opracowywanie wewnętrznych standardów i procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych, włączając zdarzenia związane z przemocą w rodzinie. 13 szkół różnego poziomu kształcenia oraz 1 uczelnia wyższa we współpracy z Komendą Miejską Policji realizowały w 2016 r., założenia Zintegrowanej Polityki Bezpieczeństwa pt. „Szkoła promująca bezpieczeństwo”. Opracowane zostały wewnętrzne scenariusze zajęć wychowawczych m.in. nt. przemocy w rodzinie i procedury Niebieska Karta.

W 2016 r., w sądeckich placówkach oświatowych w 29 prelekcjach wychowawczych dla dzieci i rodziców Rzecznik Praw Dziecka - członek Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie omawiał problematykę przemocy w rodzinie. Ogółem w spotkaniach uczestniczyło 804 dzieci i młodzieży.

Tab. Nr 17. Dane na temat uczestnictwa przedstawicieli oświaty w pracach grup roboczych w latach 2014 - 2016

	2014 r.	2015 r.	2016 r.
Liczba pedagogów uczestnicząca w pracach grup roboczych	20	20	10

Źródło: Opracowanie własne - dane Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Nowym Sączu

7. Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie Miasta Nowego Sącza w ujęciu przeprowadzonych badań.

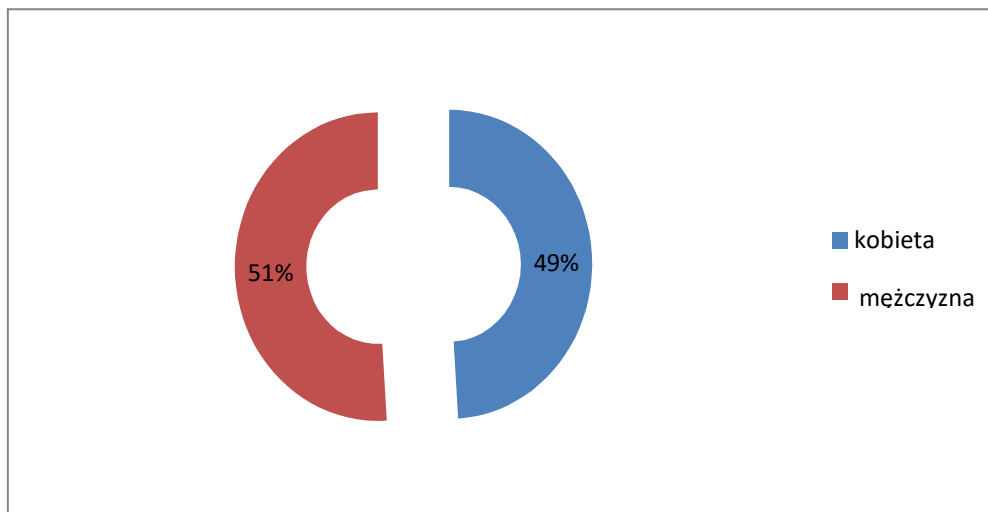
W 2017 r., na zlecenie Urzędu Miasta Nowego Sącza przeprowadzono badania pn. „Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie Miasta Nowy Sącz”. Raport poprzedzony został analizą danych zastanych, co umożliwiło przygotowanie zindywidualizowanego kwestionariusza badawczego. Badanie problemu przemocy w rodzinie wykonano wśród 251 dorosłych mieszkańców miasta oraz 200 uczniów sądeckich gimnazjów.

7.1. Metodologia badania - wybrane aspekty

Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw względem problemu przemocy w rodzinie jak również oszacowanie skali zjawiska. W badaniach zastosowano triangulację technik badawczych. Koncepcja polegająca na zastosowaniu kilku technik analitycznych uwzględniła zapewnienie trafności i rzetelności planowanych działań. Badania zostały wykonane zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą metody PAPI (wywiad bezpośredni realizowany przy użyciu ankiety papierowej) - w przypadku badań dorosłych mieszkańców oraz za pomocą ankiety internetowej metodą CAWI -w przypadku uczniów. Pierwsza metoda opierała się na bezpośrednim komunikowaniu się ankietera z respondentami, natomiast przed przystąpieniem do ankietowania młodzieży szkolnej, za każdym razem uzyskiwano zgodę dyrekcji placówki szkolnej na przeprowadzenie badania. Przed przystąpieniem do badania, uczestnicy zostali poinformowani o pełnej anonimowości, został także wyjaśniony cel oraz instrukcja wypełniania kwestionariusza.

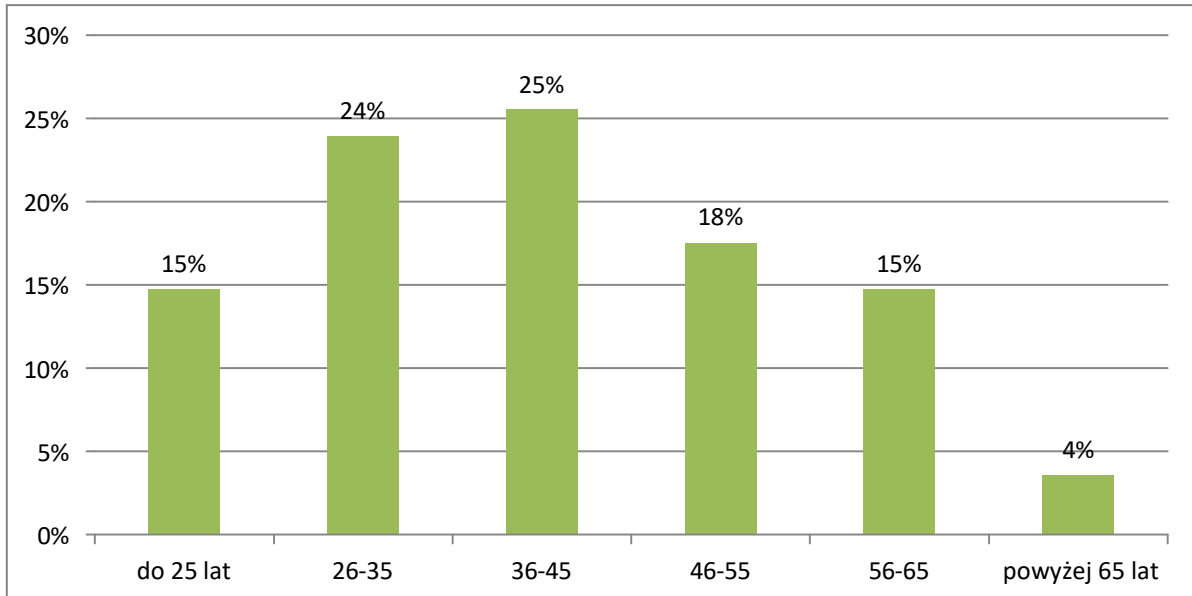
W badaniu diagnozującym problem przemocy na terenie Nowego Sącza wzięło udział 251 dorosłych mieszkańców. 51 % badanej próby stanowili mężczyźni, zaś 49 % kobiety.

Wyk. 3. Płeć

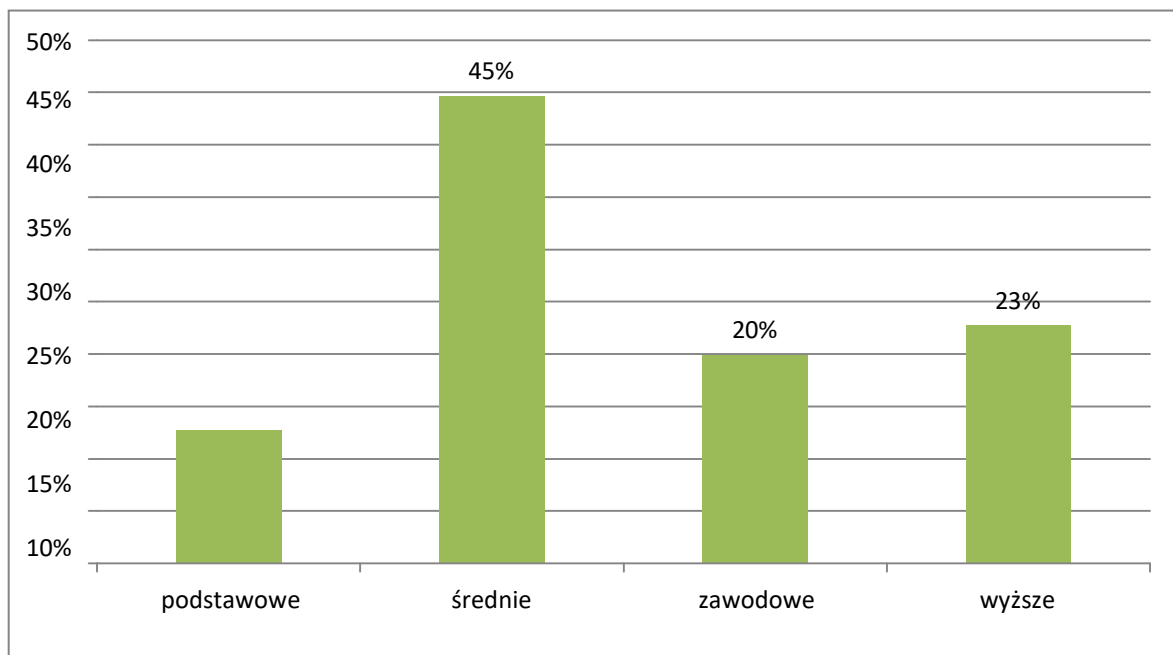
Największy odsetek badanych znalazł się w grupie 36 - 45 lata (25 %) oraz w grupie osób 26 - 35 lat (24 %), 18% mieszkańców znajduje się w grupie 46 - 55 lat, 15% w grupie 56 - 65 lat oraz do 25 lat. Najmniej liczną grupę (4 %) stanowiły osoby w wieku powyżej 65 lat.

Wyk. 4. Wiek

Największy odsetek mieszkańców biorących udział w badaniu to osoby z wykształceniem średnim (45 %). 23 % badanej próby to osoby z wykształceniem wyższym. Co piąty ankietowany posiadał wykształcenie zawodowe, zaś wykształcenie podstawowe posiadało 13 % respondentów.

Wyk. 5. Wykształcenie

7.2. Podsumowanie badań analitycznych problemu przemocy w rodzinie

Z danych uzyskanych podczas badania wykonanego w 2017 r., pn. „Diagnoza problemu przemocy w rodzinie na terenie Miasta Nowy Sącz” wynika, że 44 % badanych wskazało na istnienie przemocy w rodzinie jako ważnego problemu społecznego występującego w Nowym Sączu. Ponadto 78 % respondentów wskazało na alkohol, jako bezpośredni czynnik wpływający na zachowania przemocowe w rodzinach. Zdaniem 91 % ankietowanych sprawcą przemocy najczęściej są mężczyźni, dla 17 % respondentów to kobiety stosują przemoc w rodzinie a dla 1 % tymi osobami są osoby starsze. Przeprowadzone badania wskazują na dzieci i młodzież (68 %), kobiety (53 %) oraz osoby starsze (23 %) i niepełnosprawne (14 %) jako osoby najczęściej doznające przemocy w rodzinie. 8 % ankietowanych uważa, że ofiarami przemocy w rodzinie najczęściej są mężczyźni.

15 % ankietowanych osób przyznało, że zna osoby, które doznają przemocy w rodzinie.

Badanie wśród mieszkańców miasta wykazało, iż 15 % respondentów nie zna nazw instytucji pomocowych a 10 % nie zna ich adresów.

Badaniami dotyczącymi problemu przemocy w rodzinie objęto również młodzież z terenu Miasta Nowego Sącza. Co czwarty uczeń (26 %) przyznaje, iż zna kogoś kto może być ofiarą przemocy w rodzinie. Niepokojącym jest fakt, iż 2 % uczniów przyznało, że w ich rodzinie występuje przemoc a spośród nich 12 % deklaruje, że osobiście doświadczyło przemocy w rodzinie.

Według ankietowanej młodzieży - osobami stosującymi przemoc w rodzinie byli (33 %) rodzice oraz rodzeństwo (22 %). Respondenci przyznali również, że osoby stosujące wobec nich przemoc były pod wpływem alkoholu - 37 %

Dokonując analizy materiału badawczego należy stwierdzić, że w mieście Nowy Sącz występuje problem przemocy w rodzinie. Dokładne oszacowanie skali tego zjawiska jest dość trudne. Niejednokrotnie ofiary przemocy w rodzinie nie przyznają się do tego, co może być spowodowane, między innymi, obwinianiem siebie, usprawiedliwianiem sprawców, racjonalizacją. Niektórzy ukrywają zjawisko przemocy w rodzinie, gdyż stanowi ono temat wstydlivy. Co prawda, blisko połowa mieszkańców uważa, że przemoc w rodzinie jest ważnym problemem społecznym występującym w Nowym Sączu, jednak tylko 15 ankietowanych przyznała, że zna osoby doświadczające przemocy w rodzinie, zaś 4 % badanych twierdzi, że w ich rodzinach dochodzi do aktów przemocy.

8. Analiza SWOT

Opracowana diagnoza problemu przemocy w rodzinie umożliwiła sporządzenie analizy SWOT, która określiła atuty i mankamenty analizowanego problemu, bariery i utrudnienia w przeciwdziałaniu przemocy. Analiza SWOT wyznaczyła także szanse, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju i osłabiają czynniki zewnętrzne negatywne oraz zagrożenia, czyli wszystko to co stwarza bariery i przeszkody w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

SWOT to skrót od pierwszych liter angielskich słów, stanowiących jednocześnie pola przyporządkowania czynników, mogących mieć wpływ na powodzenie planu strategicznego:

S - Strengths, czyli silne strony;

W - Weaknesses, czyli słabe strony;

O - Opportunities, czyli okazje;

T - Threats, czyli zagrożenia.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
1. Zasoby - instytucje i specjaliści działający w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie), 2. Systematyczne doskonalenie realizacji procedury „Niebieska Karta”, 3. Współpraca międzyinstytucjonalna w udzielaniu pomocy osobom/rodzinom dotkniętym przemocą w rodzinie, 4. Dobrze przygotowana i stale doskonaląca umiejętności kadra instytucji działających na rzecz rodziny, 5. Wnikliwa znajomość problemu i dobrze działające służby zajmujące się profilaktyką i wsparciem rodzin zagrożonych patologiami, 6. MOPS - działanie Punktu Wsparcia i Konsultacji dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.	1. Stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie, 2. Niski poziom świadomości obywatelskiej w zakresie problemu przemocy w rodzinie oraz problemu przemocy rówieśniczej, 3. Zjawisko nierozpoznawalne, „nie nazwane po imieniu” nawet przez same ofiary przemocy, a szczególnie świadków i sprawców, 4. Powszechny pogląd o braku konsekwencji ponoszonych przez sprawcę przemocy będący czynnikiem osłabiającym podejmowanie działań przeciwko niemu, 5. Nieznajomość instytucji pomocowych, 6. Niewystarczająca skuteczność działań prowadzonych w ramach procedury Niebieskiej Karty.
Szanse	Zagrożenia
1. Zmiany w przepisach prawnych umożliwiające skuteczniejsze formy niesienia pomocy rodzinom zagrożonych przemocą, 2. Polityka państwa związana ze zwiększaniem środków finansowych na przeciwdziałanie przemocy (realizacja Krajowego Programu Przemocy w Rodzinie), 3. Kampanie informacyjne wpływające na zmianę świadomości społeczeństwa dot. problemu przemocy w rodzinie adresowane do ogółu społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem ofiar i świadków przemocy, 4. Możliwości pozyskiwania środków finansowych z nowych źródeł finansowania, 5. Szkolenia podnoszące umiejętności zawodowe osób zajmujących się problematyką przemocy (szkolenia dla różnych grup zawodowych).	1. Negatywne wzorce zachowań społecznych, 2. Problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach, 3. Ukrywanie przez rodzinę występowania aktów przemocy, niechęć do współpracy, 4. Niedoinformowanie społeczne odnośnie placówek świadczących pomoc osobom krzywdzonym, 5. Brak gwarancji bezpieczeństwa osób doświadczających przemocy, 6. Problemy mieszkaniowe uniemożliwiające skuteczne odizolowanie agresora.

9. Cele, zadania, podmioty realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie

Po wyłonieniu najważniejszych problemów nakreślonych przez diagnozę społeczną oraz analizę SWOT następuje proces opracowywania planów działania. Etap ten rozpoczyna się od sformułowania celów strategicznych oraz celów szczegółowych. Cele strategiczne w myśl definicji powinny wyrażać idealne zakończenie tego, co chce się osiągnąć lub do czego dążyć. Będą one realizowane za pomocą celów szczegółowych. Opracowane cele mają przede wszystkim ograniczyć skalę zjawiska przemocy w rodzinie oraz skutków stosowania przemocy w rodzinie. W realizację celów szczegółowych zaangażowane powinny być różne podmioty, instytucje i organizacje, których zadaniem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.

CEL GŁÓWNY 1	PODNIESIENIE ŚWIADOMOŚCI SPOŁECZNEJ W ZAKRESIE PROBLEMATYKI PRZEMOCY W RODZINIE
OPIS CELU	Edukacja różnych grup społecznych mająca na celu wzrost świadomości w zakresie problematyki przemocy w rodzinie.
ZADANIA	1. Stworzenie bazy danych: osób, miejsc oraz instytucji udzielających pomocy oraz przekazanie zebranych informacji społeczności lokalnej. 2. Udział w kampaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz organizacja lokalnych akcji, szkoleń i kampanii edukacyjnych. 3. Edukacja środowiska lokalnego poprzez: ulotki, plakaty, pogadanki, informacje w mediach lokalnych, organizacjach kościelnych i in. 4. Edukacja w zakresie skutecznych sposobów rozwiązywania konfliktów. 5. Realizacja programów profilaktyczno - edukacyjnych w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych. 6. Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych i opiekuńczo - wychowawczych. 7. Ewaluacja realizowanych programów profilaktycznych - analiza efektów prowadzonych działań. 8. Budowanie relacji zaufania między nauczycielami i uczniami poprzez realizowanie programów i projektów wychowawczo-integracyjnych.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Miasta, Zespół interdyscyplinarny, Policja, KRPA, SOIK, media lokalne, MOPS, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia
WSKAŹNIKI	• Liczba informatorów, ulotek, pogadarek, spotkań profilaktycznych, informacji w mediach. • Liczba podmiotów prowadzących programy profilaktyczne i edukacyjne. • Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci, młodzieży i dorosłych. • Liczba uczestników zrealizowanych programów.

CEL GŁÓWNY 2	ZWIĘKSZENIE SKUTECZNOŚCI OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE I ZWIĘKSZENIE DOSTĘPNOŚCI POMOCY
OPIS CELU	Zapewnienie należytej opieki rodzinom, w których występuje przemoc.
ZADANIA	1. Wypracowanie jednolitej procedury postępowania podczas interwencji kryzysowej wobec osoby doznającej przemocy w rodzinie. 2. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia oraz ośrodka interwencji kryzysowej.

	3. Zapewnienie pomocy finansowej, rzeczowej, usługowej oraz innej umożliwiającej prawidłowe funkcjonowanie osób i rodzin. 4. Zapewnienie osobom doświadczającym przemocy dostępu do bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia. 5. Zapewnienie dostępu do bezpłatnego badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy wobec najbliższych w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie. 6. Ochrona osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego - przesłuchiwanie dzieci w tzw. „Niebieskich Pokojach” . 7. Realizacja lokalnej procedury zapewnienia bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom zgodnie z art. 12a Ustawy o Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie. 8. Popularyzacja działalności już istniejących grup pomocowych, terapeutycznych dla osób dorosłych, dzieci i młodzieży doświadczających przemocy w rodzinie, ukazanie skuteczności działania tych grup. 9. Stworzenie warunków umożliwiających osobom dotkniętym przemocą w rodzinie otrzymanie mieszkań socjalnych z zasobów gminy. 10. Wypracowanie skutecznych procedur umożliwiających mediacje rodzinne, zwiększenie ich dostępności. 11. Upowszechnianie metod pracy socjalnej głównie poprzez empowerment - podejście skoncentrowane na upodmiotowieniu klienta w pracy socjalnej, w wyniku czego odzyskuje on poczucie wpływu na własne życie oraz umożliwia podjęcie działań na rzecz poprawy własnej sytuacji. 12. Udostępnienie mieszkańcom informacji o instytucjach udzielających pomocy w sytuacjach doświadczania przemocy w rodzinie.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Miasta, Zespół interdyscyplinarny, Policja, KRPA, MOPS, SOIK , Sąd, Prokuratura, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia.
WSKAŹNIKI	• Liczba udzielonych porad. • Liczba osób objętych poradnictwem. • Liczba osób objętych terapią indywidualną i grupową. • Liczba utworzonych grup wsparcia/liczba osób w nich uczestniczących. • Liczba osób umieszczonych w hostelu dla ofiar przemocy. • Liczba dzieci przesłuchiwanym w „Niebieskim Pokoju” z powodu przemocy w rodzinie. • Liczba rodzin skierowanych na mediacje. • Liczba mieszkań socjalnych przyznanych z zasobów gminy. • Liczba rodzin doświadczających przemocy w rodzinie objętych pracą socjalną. • Liczba rozpowszechnionych informatorów.

CEL GŁÓWNY 3	PODNIESIENIE KOMPETENCJI INSTYTUCJI I SŁUŻB ZAJMUJĄCYCH SIĘ PROBLEMATYKĄ PRZEMOCY
OPIS CELU	Podnoszenie i doskonalenie umiejętności przedstawicieli służb, instytucji działających na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
ZADANIA	1. Przeprowadzenie szkoleń, seminarium, konferencji dla profesjonalistów zajmujących się działaniami profilaktycznymi w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 2. Gromadzenie danych na temat działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 3. Wdrażanie skutecznych metod wsparcia dla pracujących bezpośrednio z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie i osobami stosującymi przemoc. 4. Ułatwienie procedur związanych z wymianą informacji pomiędzy instytucjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. 5. Organizowanie wizyt studyjnych, superwizji.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Miasta, Policja, KRPA, Zespół Interdyscyplinarny, MOPS, SOIK, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, sądy, prokuratura, placówki terapii uzależnień.
WSKAŹNIKI	• Liczba szkoleń, konferencji, seminariów, wizyt studyjnych. • Liczba osób uczestnicząca w szkoleniach, konferencjach, seminariach. • Liczba superwizji, grup wsparcia. • Liczba osób uczestnicząca w superwizji, grupach wsparcia.

CEL GŁÓWNY 4	POSZERZENIE WIEDZY NA TEMAT ZJAWISKA PRZEMOCY WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY
OPIS CELU	Budowanie właściwych postaw oraz poszerzanie wiedzy dzieci i młodzieży względem problemu przemocy.
ZADANIA	1. Edukacja uczniów na temat typów i form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy w rodzinie i w szkole. 2. Opracowanie i realizacja programów edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposobów radzenia sobie ze stresem i agresją własną oraz rówieśników. 3. Poradnictwo indywidualne i grupowe w zakresie radzenia sobie ze stresem, agresją, konfliktem. 4. Promowanie pozytywnych postaw wzmacniających rolę rodziny poprzez działania edukacyjne. 5. Prowadzenie poradnictwa i terapii dla rodziców mających trudności z wychowaniem dzieci. 6. Organizowanie alternatywnych (aktywnych) form spędzania czasu wolnego (działalność świetlic, klubów itp.). 7. Zorganizowanie szkoleń dla kadry pedagogicznej dotyczących zachowań agresywnych wśród uczniów oraz przemocy w rodzinie.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Miasta, jednostki samorządu gminnego, placówki oświatowe, SOIK, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia.

WSKAŹNIKI	• Liczba warsztatów, prelekcji, spotkań. • Liczba działań edukacyjnych. • Liczba rodziców korzystających z poradnictwa i terapii. • Liczba świetlic środowiskowych, klubów. • Liczba dzieci i młodzieży biorących udział w ofercie zagospodarowania czasu wolnego. • Liczba szkoleń dla kadry pedagogicznej.

CEL GŁÓWNY 5	ZINTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ PROWADZONYCH PRZEZ ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY ORAZ GRUPY ROBOCZE REALIZUJĄCE PROCEDURĘ NIEBIESKIEJ KARTY
OPIS CELU	Rozwijanie i doskonalenie interdyscyplinarnej formuły pracy.
ZADANIA	1. Realizacja lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy poprzez współpracę różnych instytucji i osób - pedagogów, pracowników socjalnych, policji, sędziów, kuratorów, pracowników ochrony zdrowia. 2. Utworzenie grup tematycznych powołanych do konkretnych działań z pośród członków Zespołu Interdyscyplinarnego. 3. Systematyczne diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinie poprzez zbieranie danych dotyczących rozmiarów problemu przemocy w rodzinie. 4. Realizacja procedury Niebieskiej Karty, zgodnie z obowiązującym trybem i sposobem powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz szczegółowymi warunkami jego funkcjonowania. 5. Monitorowanie procedury Niebieskiej Karty oraz sytuacji rodzin po zakończeniu procedury Niebieskiej Karty.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Miasta, jednostki samorządu gminnego, KRPA, KMP, placówki oświatowe, SOIK, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny
WSKAŹNIKI	• Liczba utworzonych grup tematycznych. • Liczba odbytych spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego. • Liczba odbytych spotkań grup roboczych. • Liczba założonych i zakończonych Niebieskich Kart. • Liczba rodzin objętych monitoringiem.

CEL GŁÓWNY 6	POPRAWA JAKOŚCI DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH WOBEC OSÓB STOSUJĄCYCH PRZEMOC W RODZINIE
OPIS CELU	Zwiększanie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc
ZADANIA	1. Odseparowanie osób stosujących przemoc w rodzinie od osób doznających przemocy poprzez zapewnienie im miejsca schronienia. 2. Rozpowszechnienie informacji na temat programów korekcyjno - edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie oraz podmiotów które je realizują. 3. Motywowanie do udziału w programach korekcyjno - edukacyjnych osób stosujących przemoc w rodzinie. 4. Kierowanie na terapie odwykowe do placówek leczenia odwykowego i KRPA.

	5. Prowadzenie terapii mającej na celu powstrzymanie zachowań agresywnych.
PODMIOTY UCZESTNICZĄCE	Urząd Miasta, jednostki samorządu gminnego, KRPA, KMP, Sąd i Prokuratura, placówki oświatowe, SOIK, organizacje pozarządowe, placówki ochrony zdrowia, Zespół Interdyscyplinarny .
WSKAŹNIKI	• Liczba osób umieszczonych w hostelu dla sprawców przemocy.• Liczba interwencji w rodzinie z powodu przemocy w rodzinie.• Liczba osób stosujących przemoc zgłoszonych do KRPA.• Liczba wniosków skierowanych do Sądu i Prokuratury.• Liczba postępowań sądowych zakończonych wyrokiem z art. 207 kk.• Liczba osób, które podjęły udział w programie korekcyjno-edukacyjnym.

10. Adresaci Programu

Program skierowany jest do:

- Mieszkańców Miasta Nowego Sącza, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie.
- Osób, które dotknięte zostały przemocą w rodzinie.
- Osób, które stosują przemoc w rodzinie.
- Świadków przemocy w rodzinie.
- Osób zawodowo zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

11. Realizatorzy Programu

- Urząd Miasta Nowego Sącza.
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowym Sączu.
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- Komenda Miejska Policji w Nowym Sączu.
- Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej.
- Sąd Rejonowy w Nowym Sączu.
- Prokuratura Rejonowa w Nowym Sączu.
- Placówki Ochrony Zdrowia.
- Placówki Oświatowe.
- Organizacje Pozarządowe.

12. Przewidywane efekty realizacji Programu

- Podniesienie świadomości mieszkańców w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Podniesienie kwalifikacji osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą.
- Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
- Budowa spójnego systemu działań w zakresie pomocy osobom i rodzinom dotkniętym przemocą przez instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

13. Finansowanie Programu

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie została zaprojektowana na lata 2017 - 2020.

Zadania realizowane w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2020 finansowane będą z budżetu Miasta Nowego Sącza oraz ze środków pozyskanych z innych źródeł.

14. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring będzie polegał na gromadzeniu oraz opracowaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację Programu. Umożliwi to bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych działań jak również pozwoli na wprowadzenie modyfikacji i korekt w sytuacji pojawienia się istotnych zmian w obszarze społecznym.

Ewaluacja Programu będzie odbywać się na bieżąco, równoległe z procesem jego monitorowania. Do dnia 31 marca za poprzedni rok kalendarzowy - na podstawie analizy materiałów sprawozdawczych z poszczególnych instytucji oraz w oparciu o wskaźniki - Zespół Interdyscyplinarny wspólnie z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej sporządzi Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w którym zostaną zawarte wnioski w sprawie zmiany zaplanowanych działań, sposobu ich realizacji oraz uwagi dotyczące funkcjonalności Programu.

Wiceprzewodniczący Rady Miasta
(-) *Michał Kądziołka*

Do opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017 - 2020 zostały wykorzystane materiały Oficyny Profilaktycznej z Krakowa pn. „Diagnoza Problemu Przemocy na Terenie Miasta Nowy Sącz” sporządzonej na zlecenie Urzędu Miasta Nowego Sącza w 2017 r.